

Nacka tingsrätt

Mark- och miljödomstolen

## YTTRANDE

### Mål nr M 2588-24, tillstånd till utökad grundvattenbortledning för tunnelbana till Nacka och Söderort

Region Stockholm, Förvaltning för utbyggd tunnelbana ("Regionen"), har av mark- och miljödomstolen ombetts att i skrift inkomma med det andrahandsyrkande som presenterades vid huvudförhandlingen i rubricerat mål. Regionen anför följande.

1. Regionen vidhåller *i första hand* sitt yrkande i punkten 1 i tillståndsansökan (aktbil. 1). Som skäl åberopas det som redogjorts för vid huvudförhandlingen och i övrigt under målets handläggning. Regionen noterar att, om den yrkade ändringen av tillståndet bifalles, kan villkor 3.1 i befintligt tillstånd lämpligen utformas enligt följande.

3.1. Under drifttiden får inläckage av grundvatten i tunnelanläggningar inte överstiga de värden som anges i nedanstående tabell. Värdena avser grundvatten som läcker in till samtliga bergdelar under driftskedet.

Nedanstående värden gäller som begränsningsvärde och månadsmedelvärde för maximalt inläckage till permanenta anläggningar och arbetstunnlar, angivet som liter per minut, inom respektive delområde. Villkoret ska anses vara uppfyllt om minst 9 av 12 uppmätta månadsmedelvärden under en rullande tolv månadersperiod understiger nedanstående värden.

Delsträcka	Längdmätning	Värde	Kommentar
1a, Blasieholmen	km 0+000 till km 0+290	35 l/min	Kombineras med villkor 3.2
1b, Skeppsholmen	km 0+290 till km 1+170	105 l/min	
Saltsjön	km 1+170 till km 1+650	200 l/min	
2a, Sofia	km 1+650 till km 2+320	150 l/min	

Delsträcka	Längdmätning	Värde	Kommentar
2b och 2c, Katarina bangata mot söderort respektive mot Nacka	km 2+320 till km 2+920 samt km 2+320 till km 2+810	110 l/min	
3a, Gullmarsplan	km 2+920 till km 4+330	170 l/min	
3b, Slakthusområdet	km 4+330 till km 5+700	145 l/min	Kombineras med villkor 3.3
4a, Luma	km 2+810 till km 3+850	245 l/min	
4b, Sickla	km 3+850 till km 5+590	210 l/min	
4c, Nacka	km 5+590 till km 8+110	240 l/min	

2. *I andra hand* yrkar Regionen att mark- och miljödomstolen meddelar Regionen tillstånd till att från tunnlar och övriga anläggningar i berg för tunnelbana till Nacka och Söderort, under driftskedet, leda bort ytterligare grundvatten genom att ytterligare grundvatten, jämfört med vad som gäller enligt villkor 3.1 i befintligt tillstånd (mark- och miljödomstolens deldom den 19 juni 2019 i mål M 1431-17), får läcka in till tunnelanläggningen enligt följande, samt att värdena för Saltsjön, 2a Sofia, och gemensamt för 2b och 2c Katarina bangata mot söderort respektive mot Nacka ska avse årsmedelvärden beräknade som medelvärden över en rullande tolv månadersperiod.

Delsträcka	Längdmätning	Tillkommande inläckage	Totalt inläckage
Saltsjön	km 1+170 till km 1+650	30 l/min	130 l/min
2a, Sofia	km 1+650 till km 2+320	60 l/min	140 l/min
2b, Katarina bangata mot söderort	km 2+320 till km 2+920	30 l/min	95 l/min
2c, Katarina bangata mot Nacka	km 2+320 till km 2+810		
4a, Luma	km 2+810 till km 3+850	120 l/min	245 l/min

3. Om Regionens andrahandsyrkande bifalles, kan villkor 3.1 i befintligt tillstånd lämpligen utformas enligt följande.

3.1. Under drifttiden får inläckage av grundvatten i tunnelanläggningar inte överstiga de värden som anges i nedanstående tabell. Värdena avser grundvatten som läcker in till samtliga bergdelar under driftskedet.

Nedanstående värden gäller som begränsningsvärde och månadsmedelvärde för maximalt inläckage till permanenta anläggningar och arbetstunnlar, angivet som liter per minut, inom respektive delområde. Villkoret ska anses vara uppfyllt om minst 9 av 12 uppmätta månadsmedelvärden under en rullande tolv månadersperiod understiger nedanstående värden. För delsträckorna Saltsjön, 2a Sofia samt 2b och 2c Katarina bangata mot söderort respektive mot Nacka ska värdena istället gälla som begränsningsvärde och årsmedelvärde beräknat som medelvärde över en rullande tolv månadersperiod.

Delsträcka	Längdmätning	Värde	Kommentar
1a, Blasieholmen	km 0+000 till km 0+290	35 l/min	Kombineras med villkor 3.2
1b, Skeppsholmen	km 0+290 till km 1+170	105 l/min	
Saltsjön	km 1+170 till km 1+650	130 l/min	
2a, Sofia	km 1+650 till km 2+320	140 l/min	
2b och 2c, Katarina bangata mot söderort respektive mot Nacka	km 2+320 till km 2+920 samt km 2+320 till km 2+810	95 l/min	
3a, Gullmarsplan	km 2+920 till km 4+330	170 l/min	
3b, Slakthusområdet	km 4+330 till km 5+700	145 l/min	Kombineras med villkor 3.3
4a, Luma	km 2+810 till km 3+850	245 l/min	
4b, Sickla	km 3+850 till km 5+590	210 l/min	
4c, Nacka	km 5+590 till km 8+110	240 l/min	

4. Regionen anför följande avseende de värden som framgår av andrahandsyrkandet.
5. För delsträckorna Saltsjön samt 2b och 2c Katarina bangata mot söderort respektive mot Nacka är tunneldrivningen nu helt färdigställd och alla tättningsarbeten är utförda. Det faktiska inläckaget till delsträckorna ligger per januari 2025 under gällande villkorsvärden för respektive delsträcka, men för delsträckorna 2b och 2c är marginalen till villkorsvärdet (det summerade värdet för båda sträckorna) mycket liten. Marginalen är i nuläget större för delsträckan Saltsjön, men inläckaget till delsträckan förväntas öka i samband med att Svenska kraftnät genomför tättningsarbeten för sin kraftledningstunnel som löper parallellt med delsträckan. För delsträckorna gäller dessutom att det behöver finnas tillräcklig marginal till de straffsanktionerade villkorsvärdena för att inrymma säsong- och årstidsvariationer, liksom de osäkerheter som följer av att inläckagemätningarna har utförts innan tunnelanläggningen har tagits i drift. Regionen bedömer att nuvarande villkors-

värden inte ger tillräcklig marginal, men att det är möjligt att uppnå en sådan marginal med de värden som yrkas i andra hand.

6. För delsträcka 2a Sofia ligger det faktiska inläckaget per januari 2025 över gällande villkorsvärde för delsträckan. Inom delsträckan kvarstår att driva ut del av hisschakten vid Sofia station, vilket kommer att leda till ett ökat inläckage till delsträckan. Regionen bedömer att det gällande villkorsvärdet inte kommer att kunna innehållas, men att det värde som yrkas i andra hand ger tillräcklig marginal med hänsyn till såväl det förväntade ökade inläckaget, som de säsons- och årstidsvariationer och osäkerheter som redogjorts för ovan.
7. För delsträcka 4a Luma ligger det faktiska inläckaget per januari 2025 förhållandevis långt över det gällande villkorsvärdet för delsträckan. Inom delsträckan kvarstår också att driva ut anslutningar till två uppgångar vilket kommer att leda till ett ökat inläckage. Inom delsträckan har omfattande efterinjekteringsarbete utförts, vilket har medfört ett minskat uppmätt inläckage till delsträckan. Samtidigt har arbetena medfört att vatten har magasinrats i tunnelbotten, och alltså inte "fångats upp" av de mätningar som utförs. Det är därför osäkert i vilken omfattning efterinjekteringen i praktiken har minskat inläckaget till delsträckan. Innan efterinjekteringsarbetena påbörjades följde det faktiska inläckaget prognosen för byggtidens villkor, och Regionen bedömer det som sannolikt att det slutliga inläckaget till delsträckan kommer att uppgå till nära det värde som gäller för byggtidens villkor (vilket också är det värde som Regionen i första hand har yrkat ska gälla för drifttiden för delsträckan). Regionen bedömer sammantaget att det inte är möjligt att innehålla ett lägre värde för delsträckan än det som yrkats i första hand.

---

Stockholm den 14 februari 2025  
Region Stockholm, Förvaltning för utbyggd tunnelbana, genom

Joel Mårtensson

Albin Gustafsson